

GLASILO KATOLIŠKE AKCIJE ZA KAMNIŠKO IN MORAVŠKO DEKANJO

NAŠ LIST IZDAJA MISIJONIŠČE V GROBLJAH, P. DOMŽALE. — UREJUJE IN ZASTOPA IZDAJATELJA JOŽEF GODINA C. M., DOMŽALE-GROBLJE. — TISKA MISIJONSKA TISKARNA, DOMŽALE - GROBLJE. ZA TISKARNO JANKO STRNAD, DOMŽALE. — IZHAJA MESEČNO. POSAMEZNA ŠTEVILKA STANE 1 DIN, CELOLETNA NAROČNINA 12 DIN. INSERATI PO DOGOVORU. ROKOPISI SE REDNO NE VRAČAJO.

Značajnost!

Svojčas je dnevnik »Slovenec« objavil v svojem uvodniku nekaj značilnih potez francoskega javnega delavca »Fuseja«, ki se je znal tako čudovito prilagoditi bistveno spreminjajočim se razmeram. Kar je danes ta mož blagoslavljal, to je — če je tako kazalo — drugi dan preklinjal; kar je nekaj časa molil, je ob spremenjenem položaju sežigal. Po tem možu imenujemo tudi danes brezznačajneže in vijugaste značaje »fuseje«.

Nič čudnega ni, če se v dobi težkih let iz normiranega toka življenja ločijo nekatere vetrnjaške narave. Zadeva pa postaja nevarna bolezen, ako se tako ravnanje opravičuje ali morda celo odobrava. Nevarno bi bilo, ako bi šli z molkom mimo takih pojavov. Molk bi namreč v tem slučaju lahko pomenil odobravanje.

Korenito zdravljenje bolezenskega pojava je začela slovenska fantovska Katoliška akcija. V našem slovstvu se je kakor svetilnik in straža v viharju pojavila »Knjiga načel«, izpod peresa največjega slovenskega misleca Aleša Ušeničnika. Knjiga je izšla v zbirki Naša pot (zv. V.: Knjiga načel: Načela o načelih). Namenjena je zlasti članom Kat. akcije.

Katoliška akcija hoče vzgojiti predvsem značaje, ki se jim bo studila vsaka neznačajnost, ki se bodo načel oklepali ne radi materielne koristi, ampak radi načel samih, ker bodo prepričani, da so načela — vedno mislimo samo na prava načela — vodila v življenju, ki dajejo človeškemu mišljenju in hotenju enoto in soglasje, ki omogočajo človeku v metežu zmot in zablod razgled, orientacijo.

Tudi »Naš list« je že v minulem letu prinašal sestavke o vzgoji k značajnosti. V novem letniku bo to nadaljeval. Klical bo vse, zlasti pa fante, naj se trdno oklenejo pravih načel. Kdor hoče biti naš, ta mora biti predvsem značajan, mož pravih načel, trden kot hrast. Kot nagrade jim seveda ne obljubljam nikakih tvarnih udobnosti, nikakih položajev, nikakih služb. Prepričani smo pa, da ko bodo zavladata v vsem našem življenju prava načela, katerih se hočemo okle-

SVOBODA

Teško boš našel besedo, ki bi bila za mladega človeka bolj omamljiva in vabljava, kakor je beseda **svoboda**. Svobodno živeti! Prosto kot tiček na drevesu! Že po svojem naravnem nagibu hrepeni mladina po prostosti in svobodi. Če pa hrepeni po naravnem nagibu, potem je to hrepenenje Stvarnikovo delo. In če je Stvarnikovo delo, je On v svoji modrosti temu hrepenenju gotovo dal tudi višje namene. Smisel mladostnega hrepenenja po svobodi nikakor ni, da smemo po svoji mili volji kaliti nočni mir, da se smem do grdega vpijaniti, da smem svobodno bruhati na dan z vsakovrstno surovostjo. Ne, ne; smisel našega hrepenenja je vse drugačen. Pesnika Gregorčiča gotovo ceniš in spoštuješ, zato naj ti z njegovo besedo povem, v čem obstoja urejeno hrepenenje po svobodi:

To bode edino ti prava prostost, če imaš počutke v oblasti, to bode najvišja modrost in krepost: brzdati in vladati strasti.

Tvoje hrepenenje po prostosti naj samo čuva, varuje in podpira ves tvoj duševni razvoj. Ne smeš se vpirati vsakemu redu; to bi bila namreč razbrzdanost. — Boriti se moraš samo proti nagonom, proti strastem in oviram, ki nasprotujejo razvoju tvojega značaja. Če pri razvoju in utrjevanju značaja zadeneš na težave in zoprnosti, ki ti morebiti niso po volji, se ne smeš zoper nje boriti in se jih ogibati; saj tudi vinska trta potrebuje kola in opore, da se morejo mla-

nit, da nam bo vse, kar potrebujemo, resnično tudi navrženo.

Ker vemo, da vse, kar je resnično, dobro in lepo, izhaja iz Boga, bomo zasidrali vsa naša načela v Njega, v največjo Popolnost. Ker nam je pa On najbližji v presveti Evharistiji, bomo zlasti v letu evharističnega kongresa zajemali razsvetljenja in moči iz Evharistije.

Tako bo našim klenim značajem beseda »Fuse« znana samo kot označaka za nekaj, kar obsojamo, kar nam je zoprno in česar med nami nikoli ne bo.

dike prav razvijati in nositi težo sadu.

Vsak nagon, ki ga prepuščamo samemu sebi, je slep. Slep tudi nagon po neomejeni svobodi. Če tega hrepenenja ne vodi moč zdravega razuma, potem smo na potu v pogubo. Saj iz dneva v dan čutimo, gledamo in bremo, kako se izgublja mladi ljudje, ker ne razumejo ali tudi morebiti nočejo razumeti, kaj je prava svoboda. Slepo so hiteli za svojim neurejenim hrepenenjem in so si izbirali to, kar se jim je zdelo na videz dobro, v resnici pa je bilo po vsem bistvu škodljivo — misli si otroka ki s slastjo počiva sladkotrupene sadove volčje črešnje — prezirali so pa nekatero zoprnost, ki jim je stala na poti, pa bi si bili ravno v boju z njo svoj značaj okrasili in utrdili. Bolj po domače je to misel izpovedal neki dijak, ki je pisal svojemu prijatelju; »Odkar mi je oče dovolil, da smem kaditi, sem kajenje opustil — nič več mi ne diši.« Poglej! To je beseda izkvarjenega hrepenenja po svobodi, ki v vsaki zapovedi ali prepovedi gleda neopravičen napad v svobodo volje.

V starosti, ki jo sedaj preživljaš, je tvoj in vsakega mladeniča prvi in zadnji cilj živeti prosto, biti popolnoma neodvisen. Prav isto nameravajo tudi tvoji starši in vzgojitelji. Samo razumeti jih moraš in sodelovati moraš z njimi. Žal, da je vedno premalo takih, ki bi si to dali dopovedati. Večina jih hoče biti prostih preden so bili za pravo svobodo prav vzgojeni. Zato pa hočejo biti prosti v tem smislu, kakor bi zanje ne bilo nobenega reda, nobene zapovedi, ne vidijo pa svobode v tisti samostojnosti, ki nam daje moč, svobodo in oblast, da se po robu postavimo malodušnosti, lenobi, lastnim »muham« in drugim izrodkom našega vsakdanjega življenja.

Kako boš torej šel na delo za svojo resnično neodvisnost? Kar ti nalagajo, kar zahtevajo od tebe tvoja stanovska dolžnost, v tem ne smeš nikdar gledati vezi, ki naj ovirajo tvojo prostost. Volje staršev in stanovske dolžnosti naj ti ne bodo kakor nekateri zoperni predpisi gosposke, ki jih sa-

mo takrat izvršuješ, kadar te kdo vidi. Nasprotno. Kdor zapovedi in ukazi točno izvršuje, naj ga opazujejo ali ne, temu je res na srcu prava svoboda. Ta je v resnici vladar, kakor pravi znani pregovor: Bogu služiti se pravi kraljevati.

Vzor katoliških vzgojiteljev je mladenič, čigar duša in telo sta, bi rekli, eno. V naših očeh je namreč telo prav tako sveto kakor duša. Saj nam je tudi telo dano od Stvarnika in nam mora tudi pomagati, da bomo kdaj dosegli svoj večni namen. Posvečeno je po božjem Sinu samem, ki si je tudi privzel človeško telo, ko je kot Bog in človek skupaj postal naš Odrešenik. In naša vera nam pove, da bodo tudi naša telesa deležna večnega življenja. »Verujem v vstajenje mesa.«

Poglej! Krščanstvo ne uči, di bi bilo naše telo nekaj »grešnega«, njegov namen ni slabiti in mrtvičiti telesnih moči. Krščanstvo samo hoče, da naj naše telo pomaga duši pri delu za naš večni namen. Zapovedi, ki jih poznaš, tako božje, kakor cerkvene, nikakor ne omejujejo tvoje svobode, samo v pomoč so ti, da se duša lažje dviga kvišku, v višave, k Bogu.

Telo ti je hiša: v njej um gospodar in čut gospodinja ti bodi; počutki so vrata, ti glej ko vratar, kaj ven in kaj noter ti hodi.

Tako je pel in učil naš Gregorčič, ki je gotovo želel, naj bo naša mladina zdrava v svojem telesnem življenju, močna v duševnem življenju, ki bo lahko prenašala vse težave življenja. Vzgajaj samega sebe. Bodi skromen in zmeren v svojih zahtevah. To bodi tvoj vzor, ne pa že pri najmanjših zaprekah kakšen življenjasit.

Langerhole.

HOMEK. Dne 27. dec. zjutraj je umrla od kapi zadeta v Šmartnem pri Kranju ga. Marija Šarec, roj. Zabret. Za praznike je šla na obisk k svoji hčerki Micki, ki gospodinji v šmartinskem župnišču. V četrtek zjutraj je prišla še v kuhinjo. Po zajtrku je rekla, da se ne počuti dobro, da bo šla še malo v posteljo. Čez nekaj minut so pogledali za njo in so jo našli v zadnjih izdihih. G. župnik ji je še podelil zakrament sv. poslednjega maziljenja. In je izdihnila. V župnišču so jo položili na mrtvaški oder, kjer je ostala do drugega dne. Po pogrebni maši so jo ob devetih odpeljali na njen dom h »Kriškerju«, v Preserje pri Jaršah in jo tam položili na mrtvaški oder. — Pokojna je bila dolgih 34 let skrbna gospodinja in vzorna krščanska mati. Bog ji bodi plačnik! Pogreb je bil 29. dec. ob pol 10 dopoldne iz hiše žalosti na pokopališče na Homcu. Pogreba se je udeležila velika množica okoličanov. Pogreba sta se udeležila tudi oba brata duhovnika in še več drugih duhovnikov.

„Našemu listu“ za novo leto 1935

Veliko dela in truda, veliko zgodovine verskega, cerkvenega in prosvetnega gibanja v kamniškem okraju, mnogo pobude za delo v smislu Katoliške akcije vsebuje dosedanjih pet letnikov »Našega lista«. Novi letnik čaka poleg rednega dela posebna naloga, namreč delati na to, da kamniški okraj pripomore kar največ k lepemu razvoju evharističnega shoda za celo Jugoslavijo, ki bo koncem junija 1935 v Ljubljani. Priprava in organizacija za duhovni in zunanji uspeh pri tej zgodovinski prireditvi ni lahka. Treba bo navodil, pojasnil, pobude in vztrajnosti. Vemo, da bo osrednji odbor po listih, letakih in okrožnicah storil kar največ mogoče. Vendar imajo posamezni okraji svoje posebnosti, na katere osrednji odbor pri splošnih navodilih ne more misliti. Zato bo »Naš list« izborna sredstvo za ožje in podrobnejše delo za uspeh evharističnega shoda, ki bo v l. 1935. glavni pojav Ka-

toliške akcije. Po končanem evharističnem shodu pa bo treba zopet dela in pobude, da ogenj vere in ljubezni, prižgan pri evharističnem shodu, ne bo ugasnil.

Tla za uspeh evharističnega shoda so v splošnem v našem okraju precej pripravljena. V večini župnij je bil zadnja leta sveti misijon in tudi evharistični shodi v Kamniku, Domžalah, v Šmartnem in Moravčah l. 1933. niso ostali brez sadu.

Sedaj pa vsi na skupno delo za evharističnega Kralja — da poživimo vero in zaupanje do Njega, o katerem pravi sv. Pavel: Drugega temelja nihče ne more položiti razen tega, ki je položen, in ta je Jezus Kristus. (I Kor 3, 11.) Poročajte pa o vašem delu in pripravah za evharistični shod v posameznih župnijah v »Naš list«, obenem pa poskrbite, da bo »Naš list« kot glasilo Katoliške akcije znan v vsaki družini.

Matej Rihar, dekan.

EVHARISTIČNI KONGRES

v Ljubljani, 28.—30. junija 1935.

Bolj kot kedaj se dandanes narodi, države, družine in posamezniki izneverjajo Kristusu Kralju. Zato je potrebno, da mogočno poudarimo kraljevsko čast in oblast Kristusovo. Nikjer pa se bolj slovesno ne priznajo kraljevske pravice večnega Kralja kot ravno pri evharističnem kongresu.

Kolikega pomena so bili že evharistični shodi po naših dekanijah v preteklih letih! Kako mogočno se je dvigala verska zavest naših vernikov, ko so videli tolike množice iz vseh slojev, kako so se klanjali Kralju vseh kraljev v presv. Rešnjem Telesu. Vsi tako živo občutijo: ta, ki ga spoštljivo spremljamo, je naš neomejeni Kralj! In ni jim več tako težko živeti po njegovih zapovedih in postavah.

In svetovni evharistični kongresi! Kako veličastna poklonitev vseh katoliških narodov Kralju, skritemu v zakramentu ljubezni! Iz mesta, kjer se vršé, doni v ves krščanski svet: Kristus je naš Kralj! Oklenimo se ga! Povsod najde odmev v vernih srcih »Blagi in edino mogočni, Kralj kraljev in Gospod gospodovalcev.« (1 Tim 6, 15.)

Naš kongres ne bo svetoven, mednarodni kongres, omejen bo na našo državo, Jugoslavijo, ali zato bo vendar velikanskega pomena za nas vse.

Sv. Evharistija zavzema v Cerкви važno mesto. Kakor sonce žari sredi Cerkve. Brez sonca bi zamrlo vse življenje v prirodi, brez sv. Rešnjega Telesa bi izhiral življenje kristjanov. To sveto sonce razsvetljuje z žarki božje milosti otroke božje, jih ogreva in krepi na zemeljskem potovanju, jih poživlja in jim daje rast. Le v nje-

govo bližino je treba priti, v bližino tabernaklja. Na to ljudje često pozabijo, vsakdanje skrbi jih raztresejo in hudobni svet jih odvrča od tabernaklja.

Na evharističnem shodu pa sv. Evharistija zasije in zažari z vso nebeško močjo in vsem božjim sijem. Po vsej državi, kjerkoli prebivajo katoliki, bo Evharistija sipala in metala žarke kot mogočno pomladno sonce, da jih tudi mlačne duše ne bodo mogle prezreti. Tedaj se krščanski človek živo zave resnice: v sv. hostiji je moja moč in moje življenje. Ako v meni ni pravega življenja, ako le životarim in hiram in ne najdem v veri tolažbe in opore v viharjih življenja, sem sam kriv. Le preveč sem pozabil in preslišal prijazno vabilo iz tabernaklja: Pridite k meni vsi ...!

Ko je Pij X. povabil vernike k pogostemu sv. obhajilu, je povzročil v Cerкви veliko evharistično gibanje. A »to gibanje ne sme oslabeti, ampak mora bolj in bolj rasti v širino in bolj in bolj iti v globino«, poudarja Pij XI. In kdo bi mogel zanikati, da dajejo ravno evharistični kongresi, ki so krona evharističnega gibanja, obenem evharističnemu življenju novega povzdiga, nove rasti?

Uspeh evharističnega kongresa pa zavisi v veliki meri od naše priprave nanj. Priprava je pa dvojna: zunanja ali tehnična in po notranja ali duhovna priprava. Vsi se ne bodo mogli udeležiti kongresa dejansko, vsi pa so lahko deležni dobrot in milosti kongresa, če se nanj pripravijo in se udeležijo duhovno. Ker se bo o tem še

več govorilo in pisalo, naj omenim samo, kako lepo priliko imajo sedaj možje in fantje v »Apostolstvu«, da dokažejo evharističnemu Kralju svojo vdanost. Tu imamo prve petke in nedelje v mesecu, kjer naj bo naš Kralj oblegan pri obhajilni mizi od naših mož in fantov. In devet prvih petkov — takoj začnimo v januarju; kdo ne bi hotel kar tekrovati v ljubezni do presvete Evharistije! Naj bodo naši možje in fantje častna straža, da avantgarda evharističnega Kralja, naj se kakor mogočna armada zberejo okoli njegovega prestola, pripravljeni vedno, da na njegov poziv pohite na fronto za pravice Kristusove, za pravice sv. Cerkve!

Z evharističnim kongresom skušajmo napraviti Jezusu veselje, da bo videl naš Gospod, da smo Slovenci njegovi, On pa naš!

Poročila o evharističnem kongresu.

Saj je še čas?! Tako sodijo nekateri in ne morejo umeti, da so se pričele priprave za to edinstveno slavje že sedaj. Pa ni tako. Velika stvar zahteva dolgotrajnih in temeljitih priprav. In naš evharistični kongres je velik, da, čudovito velika stvar po svojem duhovnem pomenu, mora pa postati veličasten tudi po svojem zunanem sijaju in nešteti množicah evharističnih romarjev. Zato je tudi edino prav, da se je daljna priprava začela že sedaj.

Kakšna mora biti ta priprava? Predvsem moramo za ta veličastni evharistični praznik pripravljati svoje duše. Kakšen smisel pa naj bi imela taka eminentno verska prireditve, če bi nas zatekla v duhovnem razkroju, v duhovni negotovosti, v grehu celo in vse slabotne! Ne! Tiste velike dni mora Ljubljana doživeti pohod močnih mož, fantov — duševnih junakov, žená po liku Božje Matere, deklet kot cvet nedolžnih. Le takrat smemo upati, da bo Kristusu v presvetem Rešnjem Telesu pripravljeno resnično zmagoslavje! Zato so meseci pred kongresom meseci apostolata, v katerega je poklican sleherni jugoslovanski katoličan.

Pa tudi tehnične priprave za kongres niso nikdar preuranjene. Le zato je svetovni evharistični kongres v Buenos Airesu dosegel tako čudovit in nikdar pričakovan uspeh, ker so se priprave zanj vršile že celi dve leti poprej. Čim več je časa za njih razmestitev ter za pripravljavanje tako ogromnih slovesnosti, tem bolj smemo upati, da bodo kongresne prireditve dostojne slavljenja, ki je sam živi Bog v presveti Hostiji.

Ena glavnih nalog po posameznih župnijah obstoja v tem, da pravočasno ustano-

vijo župnijske pripravljalne odbore za evharistični kongres. Ti odbori bodo dobili važne naloge, ki se bodo tikale tako duhovne kot organizatorne priprave na kongres. Saj je osnovna misel vse duhovne priprave ta, da že pred evharističnim slavljem v Ljubljani vsako katoliško srce pripravi evharističnemu Bogu iskreno slavnost.

Kaj je med važnim zelo važno? Da nam poročate o vsem, kar bi moglo širšo javnost zanimati, kar bi moglo nas katoličane vzpodbujati v verski dejavnosti, kar bi moglo osvetljevati naše versko udejstvovanje. Če imate versko prireditve, če poznate posebne slučaje verske vneme in dejavne ljubezni do presv. Rešnjega Telesa, če ste ukrenili kaj posebnega za uspeh kongresa, vse to nam poročajte. Taka poročila bo naša časopisna služba primerno uporabila.

Kako pa drugod? Subotiška apostolska administracija sporoča, da je prevzel vso skrb za kongresne priprave g. Raible Fra-

njo, veroučitelj v Subotici. Apostolski administrator prevzvišeni škof g. Budanovič izraža željo, da bi Zveličar vse priprave za kongres kar najobilneje blagoslovil. — Generalni provikar kotorske škofije sporoča sestavo škofijskega pripravljalnega odbora, ki ga sestavljajo g. Niko Lukovič, kanonik stolnega kapitlja, Tripo Milošević, aktuar škof. kurije, p. Valerijan Brušič, vodja nadžupnijskega urada v Kotoru ter prof. Pavao Butorac, katehet dr. gimnazije. Generalni provikar izraža obenem pričakovanje, da bo II. Evharistični kongres v Ljubljani, pri katerem bo sodelovala tudi staroslavna kotorska škofija, »velika proslava Evharističnega Jezusa Odrešenika ne samo s strani onih, ki bodo osebno prisostvovali kongresu, temveč s strani vseh vernikov brez razlike.«

Ves dopise in sporočila naslavlajte neposredno na Glavni pripravljalni odbor za II. Evharistični kongres v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7. Posebna poročila tudi našemu listu.

KATOLIŠKA AKCIJA

Zadnjega sestanka Katoliške akcije (9. decembra) se je udeležilo 80 fantov. (Vodice 16, Komenda 9, Kamnik 4, Vranja peč 3, Homec 5, Dob 12, Ihan 8, Domžale 11, Mengeš 9+3).

Sestanek se je začel takoj po končani službi božji v Grobljah. (Nekaj minut po pol 10). Udeleženci so bili točni in so se vrata takoj po ugotovitvi števila in pravilnosti vstopnic zaklenila.

Govoril je predsednik škofijske Katoliške akcije g. dr. Miha Krek o izvirnem grehu in Odrešeniku. Zanimivo in nazoro predavanje je bilo kaj primerno za predbožično dobo. Pri slučajnostih se je opozorilo na priprave za evharistični kongres. Fantom se

je dalo navodilo, naj se prigrasijo pri domačem dušnem pastirju za sodelovanje v župnijskem odboru (za evh. kongres). Pri prihodnjem sestanku se razgovor o tem nadaljuje.

SESTANEK V GROBLJAH

v nedeljo, dne 13. januarja 1935!

Prihodnji sestanek fantov Katoliške akcije iz okolice bo v nedeljo, dne 13. januarja. Začetek ob 1/2 10 h (po maši v Grobljah, ki se začne ob 1/2 9). Kakor dosedaj, velja tudi za ta sestanek: Dostop samo s pravilno izpolnjeno legitimacijo. Legitimacijo doli- te pri domačem dušnem pastirju. Prosimo točnosti!

Zgodilo se je, da je fant, član Kat. akcije, zgubil vstopnico za sestanek Kat. akcije v Grobljah. Nekdo jo je našel in takoj zasmil, da je odkril tajno politično organizacijo; kajti na vstopnici je zapisano, da imajo dostop samo fantje »s pravilno izpolnjeno vstopnico.« In je zadevo naznanil na merodajno mesto. — Ovađnik pa gotovo ne bere »Našega lista«, ki sestankov Katoliške akcije nič ne prikriva in je zato oblast, ki »Naš list« cenzurira, o vsem tem čisto točno informirana. Naš list je namreč za vsak sestanek fantov Katoliške akcije opozarjal, da imajo dostop samo tisti, ki se izkažejo s pravilno izpolnjeno (od g. župnika ali g. kaplana) vstopnico. Tudi smo pisali, da se vrata kmalu po začetku sestanka zapro. In čemu to? Nikakor ne morda, da bi se skrivali pred oblastjo, ki itak ve, da sestanki Kat. akcije ne spadajo v zakon o društvih in zborih, ampak zato, da ne bi prišli zraven ljudje, kakor je zadevni ovađnik. Zato bomo tudi v prihodnje ravnali po dosedanem načinu.

*

KAMNIK. Dva lepa praznika imamo v adventu vsako leto, enega za drugim v naši župni cerkvi, 8. decembra praznik cerkvene patrone Marije Brezmadežne, 9. decembra dan celodnevnega češčenja. Dasi je

bil koncem oktobra sv. misijon, so se verniki vendar v lepem številu udeleževali cerkvenih govorov in sv. zakramentov. Posebno pa je bil posvečen praznik Brezmadežne naši mladini. Zjutraj so imeli fantje in dekleta skupno sv. obhajilo, za katero jih je v lepem govoru pripravil g. superior Alojzij Pohar, popoldne pa je bilo ob polni cerkvi sprejetih v Marijino družbo 12 fantov in 20 deklet. Ob tej priliki je prepričevalno govoril profesor g. dr. V. Fajdiga o pomenu in potrebi Marijinih kongregacij. — Dvoje skioptičnih, času primernih predavanj smo imeli v decembru. 13. decembra je predaval g. dr. Zamjen o Palestini, katero pozna iz lastnega doživljanja; 20. decembra pa je predaval kaplan g. Jenko o vprašanju: Ali je življenje vredno življenja. — Sledeč pozivu osrednjega pripravljalnega odbora za evharistični kongres smo sestavili župnijski odbor takole: Hubert Bergant, predsednik, Alojzij Čeh, Ivan Katnik in Marija Grašek, odborniki. — Na sveti večer pri polnočnici in na sveti dan je poveljevalo službo božjo lepo petje ob spremljevanju orkestra. Poleg rednega cerkvenega zbora so hvalevredno sodelovale tudi druge pevsko in glasbeno izobražene moči, kar je tudi prav. Saj gre za čast božjo in slavo Marijino!

**Dobro,
ceneno
in lepo**
boste oblečeni, ako kupite
blago za Vašo novo obleko
ali plašč v trgovini
Jos. Senica, Domžale
Podružnici: Moste pri Komendi
Stranje

Z našega razgledišča

MEKINJE. Kaj posebnega nudi pogled v preteklost in prihodnost glede obhajanja polnočnice pri nas? Povejmo na kratko! L. 1919. je pri polnočnici prvokrat v cerkvi posvetila elektrika; l. 1922. se je ob tej priliki prvokrat rabil na novo pozlačeni veliki kelih; l. 1923. se je ob isti priliki prvokrat rabila na novo posrebrena kadilnica; l. 1929. je bil pri polnočnici mašnik prvokrat oblečen v nov zlat mašni plašč, ki ga je cerkev prejela v dar od dobrotne roke; ob zadnji polnočnici je bila prvokrat izpostavljena popravljena in osnažena velika monštranca; prihodnji Božič pa bom božjemu Detetu prinesli v dar srca, očiščena po sv. misijonu, ki se bo končal tik pred Božičem. Dal Bog, da bi ta poslednji dar po vrednosti prekašal vse poprej navedene!

ZRTEV MATERINSTVA

MENGES. Prav na praznik Brezmadežne je umrla Orel Ivana, članica Marijine družbe za žene v Mengšu. Svoje mlado življenje, imela je šele 33 let, je darovala za novo življenje svojega otročička. Že lani je ob porodu tretjega otroka viselo njeno življenje na niti, pa je vendar kot pobožna, zvesta in junaška, kmetska žena zopet postala mati. Kako prelep zgled vsem onim družinam in ženam, ki jim je lastno uživanje več kot božji, naravni zakon, ki menijo, da je njihova človeška modrost nad modrostjo vsemogočnega Stvar-

† Ivana Orel iz Mengša.

nika! Zvesta božji volji je brez dvoma prejela od Boga plačilo, kakor ga prejme usmiljena sestra, ki pri strežbi bolnikov naleze smrtonosno bolezen ali zdravnik, duhovnik, ki pri izvrševanju svojega poklica daruje svoje življenje. Brezmadežna je na svoj praznik spremljala čisto in junaško dušo pred večnega Plačnika.

Noni in Mani v gorah

Mladostni doživljaji z Islandije. — Spisal Jón Svensson S. J.

»Noni in Mani v gorah« je nekaj takega kot naša lanska povest »Noni in Mani«. Kakor smo lani s povestjo vsestransko ugodili, tako — upamo — bo tudi letošnja vsem ugajala, saj je celo mičnejša kakor lanska.

Uredništvo.

1. Mož z gore.

V času, ko sem še majhen deček bival pri starših v Mözruvelirju na severnem Islandskem, sem z bratom in sestro rad izletoval na visoke gore bližnje okolice. Pri tem pogostnem potovanju po divji gorski samoti se je ne redko primerilo, da sem doživel res čudne reči. Nikdar pa nisem doživel kaj tako izrednega kakor to, kar bom zdaj povedal.

Nekega dne sem se igral z nekaj starejšo sestro Bogo in mlajšim bratom Manijem zunaj na cvetočem travniku poleg velike sočnzelenelne trate, ki je obdajala naše dvorišče. Imel sem tedaj kakih enajst let.

Vreme je bilo prekrasno, sonce je bliščeče sijalo in vetra ni bilo niti čuti. Kar zakliče mali Mani, z roko kažoč nakvišku v gore na zapadu:

»Bóga — Noni! — Ali vidita črno piko tam gor med pečinami?«

Midva z Bógo pogledava gor, pa nisva mogla prav ničesar najti.

Stečem k Maniju.

»Čuj, Mani, kje je črna pika, o kateri govoriš? Jaz je res ne vidim.«

»Ali je res ne moreš izslediti?« vpraša Mani začudeno. »Jaz jo pa vidim tako dobro. Le glej, zdaj se premika navzdol, desno od pokončnih sten ... tam gori visoko ...«

Skušal mi je natančno pokazati smer, kam naj gledam.

»Že res ...! Zdaj jo tudi jaz vidim!« zakličem. »Pa kaj je prav za prav to, Mani? Je li žival, ali morda človek?«

Zdaj je opazila tudi Boga čudno stvar tam gori in jo je živo motrila.

»Kaj naj bi to bilo, Boga?« vprašam sestro.

»Skoro bi rekla, da je konj« odgovori ona.

Gledali smo torej vsi trije nepremično gor in smo videli, kako se črna stvar, ki se ni zdela večja ko majcena pičica, počasi pa neprestano premika. Zdaj je šla navzdol, zdaj na desno, zdaj na levo.

Mani, ki je bil med nami najbolj bistroviden, odgovori: »Ne, konj ni. Zatrčno mislim, da bo človek.«

Ko smo malo časa tako stali, pravi Boga:

»Ne gre mi v glavo, kaj ima ta človek tam gori opraviti, če je sploh človek! — Saj ni poti tako visoko.«

Draga žena in mati, svoje kratko, mukapolno življenje si zamenjala z večnim, srečnim življenjem!

KOMENDA. Prostovoljna gasilska četa Moste je dne 26. decembra priredila v cerkveni dvorani v Komendi znano slovensko dramo iz svetovne vojne »A njega ni« (spisal Fr. Kolenc). Obisk je bil izredno velik. Dvorana je bila veliko premajhna za tako številen obisk. Ugajali so v igri posebno prizori s petjem. Isto igro ponovijo gasilci na dan Sv. Treh Kraljev v društveni dvorani v Grobljah (ob pol 4 popoldne). Pričakuje se tudi tu velik obisk.

UREDNIŠTVO. Gg. dopisnike prosimo za prihodnjo številko lista za dopise s takozvanimi novoletnimi novicami. Predbožična zaposelnost je bila vzrok, da so izostali nekateri sicer stalni dopisi. Pa drugič zato več. Vsem blagoslovljeno novo leto!

**TAPETNIŠKE,
LIČARŠKE IN
SEDLARŠKE
IZDELKE**

DOBITE NAJCENEJE PRI

MARTIN MALI, Domžale

ZIMNICE, PERESNICE, ZOFE

ZENINI IN NEVESTE POPUST!

»Res je, Boga,« pravim jaz, »čudno je to. Jaz tudi ne morem tega razumeti.«

»Pa še peš hodi, kakor se vidi! Sredi poletja ... Kaj takega drugače nikdar ne vidimo.«

»Mogoče mu je jahanec ušel«, rečem jaz.

»Tudi mogoče,« odgovori Boga.

Pohiteli smo vsi trije h kamnu, ki je bil ne daleč od tam in bil porasel z mahom in smo sedli.

Skrivnostni popotnik je bil vedno viden in se je še vedno premikal, največ navzdol.

»Kam pa hoče?« vpraša Mani.

»Mislim, da k nam,« odgovori Boga. »Menda namerava v Mözruvelirju prenočiti.«

»To bi bilo izvrstno!« zakliče Mani. »povprašali bi ga lahko o njegovi poti in bi zvedeli, kako je tam gor. Tako visoko nismo bili še nikdar.«

»Da, to bo zanimivo,« pravim jaz. »Pa koliko časa mu bo neki treba, da pride do nas?«

»V dobri uri,« je menila Boga, »bogotovo tukaj.«

Ko še nekaj časa sedimo na kamnu in z očmi spremljamo popotnikovo premikanje, nenadoma izgine, ko da se je v zemljo udrl. Dospel je bil komaj do srede silnega gorskega pobočja.

Pravična plača prinaša blagoslov

(Iz okrožnice Leona XIII. Rerum novarum)

68. »Poleg tega bo v bodoče večje izobilje pridelkov, ki jih rodi zemlja. Ljudje namreč kažejo veliko večjo živahnost in zanimanje, kadar vedo, da delajo na svojem; da, nauče se celo naravnost ljubiti zemljo, obdelano za lastno rpkó, od katere ne pričakujejo samo živeža, ampak tudi nek imetek zase in za svojece. Vsakdo vidi, koliko doprinese ta živahnost volje za rodovitnost sadežev in pomnožitev bogastva države. Na tretjem mestu bo iz tega izhajala korist, da bodo ljudje radi ostali v državi, v kateri so bili rojeni in prišli na svetlo. Ne bi bili namreč menjali domovine s tujim krajem, če bi domovina nudila znosno priliko prestatjati življenje. Ni pa mogoče doseči teh koristi, razen pod pogojem, da se zasebno imetje ne izčrpa s strahotnimi dajatvami in davki. Ker namreč pravica posedanja zasebne lasti ni dana po človeški postavi, ampak po naravi, ne more te državna oblast odpraviti, ampak le brzdati njeno izvrševanje ter jo s splošno blaginjo spraviti v sklad. Delala bi torej krivično in okrutno, če bi v imenu davkov od zasebnega premoženja več ugrabila, kakor je pravično.«

Znano je, da je bil papež Leon XIII. socialni papež, ki je razumel delavske razmere, toda zlepa ne najdemo v delavski okrožnici mesta, kjer bi se tako jasno pokazalo, kako globoko on umeva dušo delavca, kakor ravno v tem odstavku. Po razpravi o pravični delavčevi plači, nam opiše tudi ves blago-

slov, ki bi iz pravične plače izhajal za delavce, za državo in celo človeško družbo.

Prvi blagoslov je veselje do dela. Kdor ima veselje do dela, je delo zabava, razvedrilo in življenje lepo. Če človek dela z veseljem, ga stané delo polovico manj truda, bodisi telesnih, bodisi duševnih moči. Veselje do dela je velikega pomena za delodajavca in delojemavca. Tako delo je izvršeno hitreje, boljše in točneje kot pa delo, ki je le prisiljeno.

Pa tudi za delavca je velikega pomena. Najnaravneje bi bilo, če bi delavec delal to, kar bi mu najbolj ugajalo. Le tako bi se mogel izživeti primerno svojemu duševnemu in telesnemu razpoloženju, da bi pri delu tudi užival v tem, ko bi porabljal svoje duševne in telesne sile, kakor bi pač hotel. Bog je talente ljudem različno razdelil. Srečen, kdor je poklic dosegel, ki odgovarja njegovim talentom! Toda vsi vemo, da je za vse to nemogoče. So namreč duševna in telesna dela, za katera bi nihče ne vprašal in vendar morajo biti izvršena. Taka dela so zoprna, škodljiva zdravju, zelo naporna, nevarna itd. Zato pa pravičnost zahteva, da se taka dela bolje plačajo. Delavec, zadovoljen z večjo plačo, ima veselje in vztrajnost pri delu, ker vidi, da družba ne samo da umeva pomen njegovega dela, ampak upošteva tudi njegove žrtve.

S pravično plačo raste tudi varčnost. Človek želi po svoji naravi biti prost in neodvisen. To je pa le takrat, če ima kaj svoje lastnine. Zlasti se to jasno opaža pri družinskih očetih, ki imajo družino. Kolkokrat zataji zaradi družine svoje pre-

pričanje, ker mu nastavijo nož na prsa! Da upa pokazati svoje prepričanje, mora imeti predpogoje, da bo preživel družino. To pa more le, ako ima svoj lasten imetek. In tega si pridobi le z varčnostjo. (Varčnost je pa mogoča le tedaj, če je pravična plača.)

Vsak ve, kako veliko zlo je izseljevanje za državo, ker ji odhajajo delovne moči, kolika škoda za narod, kateremu se odtujijo delavci, da ne naštevamo vse druge škode v gmotnem in pravem pogledu za izseljenca samega. Če vprašamo po vzroku izseljevanja, navedli nam bodo, da v tujini več zaslužijo kot doma. Zato pa velja sledeče pravilo: Kdor želi, da bi bilo delavstvo zadovoljno in bi z veseljem delalo, mora si prizadevati, da bodo plače pravične! Kdor hoče delavca osvoboditi in zmanjšati prepad med bogatini in reveži, delaj na to, da bodo plače pravične! Kdor hoče izseljevanje in s tem združeno škodo omejiti, delaj na to, da bodo plače pravične! — X.

Ako potrebujete

DOBRE PEČI in štedilnike

oglasite se

pri **Franč Kosmaču**
v **VELIKEM MENGŠU**

(cesta na Moste)

**Dobite najboljše in najcenejše
peči, izdelane od domačih družin-
skih članov - strokovnjakov, zato
brez konkurence v delu in ceni.
Proti jamstvu tudi na odplačila.**

»Precej dolgo utegne trajati, da ga zopet zagledamo. Najbolje, če stečemo brž domov in povemo materi vso stvar.«

Rečeno — storjeno.

Skočimo brž na noge, zdirjamo domov in pridrvimo kot vihar skozi dolgi hodnik, ki je držal v sobo.

Potrkamo.

»Naprej!«

Odpremo in najdemo mater, pri odprtem oknu sedečo, s pletenjem v naročju.

»Mati«, začne Boga, »z gore na zapadu prihaja mož.«

»In jaz sem ga prvi videl, mati«, se vtakne v besedo mali Mani.

»Bržkone kdo izmed pastirjev oskrbnika Havstena«, odgovori mati.

»Ne«, prekinem jaz, »ker prihaja prav od zgoraj, od najvišjega vrha.«

»Od najvišjega vrha...?« reče mati zavzeto in položi pletenje v stran.

»Ne, skoro ni mogoče. Tako visoko ne hodijo.«

»Pa mati, to je pri tem ravno najbolj čudno,« reče Boga. »Resnično prihaja z najvišjega grebena. In peš hodi. Že dolgo smo ga gledali.«

»Ali je res, Boga? Otroci, vi se gotovo motite!«

»Ne, mati«, se oglasimo vsi trije ko iz enega grla. »Vsi trije smo ga videli, pa prav dobro.«

»In jaz sem bil prvi, ki sem videl,

da je človek. Boga je mislila, da je konj,« zakliče zopet mali Mani z jasnim, otroškim smehom.

Mati se je smehljala in gladila navihančka po svetlih, ko svila mehkih laseh. Bil je pač njen ljubljencek.

»Ali si res videl, moj mali Mani?«

»Da, mama, prav gotovo.«

»S svojimi čudovito bistrimi očmi, seveda. Zate je to igrača!«

Mati se dvigne.

»Z vami pojdem malo ven, bom videla, ali ga tudi jaz zapazim.«

Gremo z njo ven in zavijemo okoli južnega ogla dvorišča. Nato stopimo malo v breg za poslopji. Od tu je bil odprt razgled na zapad.

Gledali smo vsi štirje gor v visoke gore, ki so stale pred nami, in ki so z najvišjimi vrhovi segale do oblakov.

Pa zdaj nismo mogli več videti črne točke. Še Mani je ni videl.

»Najbrže ste se motili, otroci,« pravi zopet mati.

»Ne, ne, mati! Gotovo ne,« zakliče mo vsi kakor za stavo. »Prej smo ga videli popolnoma razločno.«

Mani je silil svoje ostre oči, kar je mogel. Pa vse zastonj.

»Prej smo ga videli zginiti v razpoko«, pripomni Boga. »Bržčas bo še vedno notri. Toda gotovo pride zopet ven.«

»Dobro, pa počakajmo še malo,« reče mati.

Utihnili smo in potem nepremično gledali na goro.

Kar plane Mani k materi in zakliče: »Glejte, glejte, mama! Je že zopet zunaj...!«

In malček pokaže gor na sive skale, ki so se dvigale naravnost navzgor, približno na pol pota med vznožjem in najvišjim vrhom mogočne gore.

»Da, res, moj mali Mani,« pravi mati, »zdaj ga vidim tudi jaz.«

Zdaj smo gledali vsi štirje čudnega potnika, ki ga je bilo zdaj mogoče videti mnogo jasneje kot prej.

Nazadnje je rekla mati: »Bog ve, če ni morda nesrečni Haldor Helgason iz Borga!«

Kar spreletelo nas je po udih, ko smo slišali to ime.

»Haldor Helgason iz Borga!« je ponovila Boga. »Ali res mislite, mama, da bi utegnil biti on?«

»Kdo ve!« odvrne mati in se obrne, da bi zopet odšla v hišo. »Že več tednov živi kot begun v gorah.«

Boga odide z materjo v hišo. Midva z Manijem sva obstala zunaj.

Haldor Helgason je bil mlad mož, ki je poleti zagrešil umor in požig in je nato zbežal v skoro nedostopne gore, kjer je živel kot begun in kjer se ga oblastem kljub skrbnemu poizvedovanju ni še posrečilo dobiti.

»Strašno bi pa bilo,« pripomni bratec, »če bi to bil res Haldor.«

OTROŠKI KOTIČEK

STRIČEK PIŠE

Dragi moji mladi prijatelji in prijateljice! — Sporočam Vam, da je šel prejšnji striček Matiček v pokoj. Veliko let se je trudil pri »Našem listu«, vas učil, opominjal in svaril. Nekateri ste mu delali veselje, nekateri pa tudi žalost. Zdaj se je postaral in utrujen od dela je prosil za zasluženi pokoj. Na njegovo mesto pa so poklicali mene, ki sem še dosti čvrst in ne prestar. Ostanite tudi meni zvesti, dragi moji, kakor ste bili stričku Matičku! Hočem Vam pisati zanimive povestice, pesmice, dajati uganke, za rešitev tudi nagrade — pa se bomo radi imeli in Bog bo nas vse tudi rad imel. Rad vam bom odgovarjal na vaša pisma, kjer boste pošiljali rešitve uganke in nalog, in kadarkoli se boste obrnili na izkušenega in modrega svojega strička, vam bom dajal rad dobre nasvete in navodila.

NOVO LETO

Vsem svojim novim mladim prijateljem in prijateljicam želim prav milostipolno in blagoslovljeno novo leto! Le sklenite, dragi moji, da boste v novem letu veliko veselja napravili dobremu Jezusu in nebeški materi Mariji, pa tudi svojim dragim staršem! Nekateri otroci imajo to lepo navado, da v šolo gredé obiščejo Jezusa v cerkvi in se mu priporočijo; ko gredo iz šole, ga pa zopet obiščejo. Kako gleda z veseljem Jezus na take otroke, kako jih blagoslavlja! Ali vas bo veliko takih dobrih otrok v tem novem letu? Srčno želim, da bi ne bilo nobenega dneva v vašem življenju brez Jezusa! Potem bo novo leto tudi zares srečno. Bog daj!

A. P.

MISKA PRI JASELCAH

»Hišo vso bom preobrnila!«

Miška krega se,
»lačna — moram kaj dobiti
danes pod zobe!«

Hišo vso je prebrskala ...

Ah, kako lepó
je tamkaj v sobi pri drevescu,
vse zlató, srebró!

In na mizi te slaščice —

to ji gre v slast!

In sladkorčki in potice

boljši so kot mast.

Zdajci jaselce zagleda,

tam pa Jezuščka,

vidi revnega otroka

vsega lačnega.

Z mize miška v jasli skoči —

kravca muka: mu!

Vse sladkorčke, vse slaščice

znosi Jezuščku.

Trikrat miška se prikloni

Jezuščku in odkaklja,

Dete v jaselcah pa ljubko

gleda, se smehlja.

Jurče zjutraj zgodaj vstane,

že se veseli,

hitro tja do mize plane,

pa kar ostrmi.

Mizo skoro prazno najde,

drobce le potic;

kaj pa to? Glej, tamkaj jasli

polne so slaščic!

EVHARISTIČNI KONGRES

Ali se še spominjate, kako smo leta 1933 obhajali shode presv. Rešnjega Telesa v kamniški in moravški dekaniji? Saj ste bili tudi vi zraven! Ne res, da je bilo lepo, toliko ljudi se je zbralo, tako veličastne procesije so bile! Pa, glejte, dragi otroci, to so bili shodi samo ene ali druge dekanije! Pomislite, sedaj leta 1935 pa bo v Ljubljani evharistični kongres ali shod presv. Rešnjega Telesa za celo Jugoslavijo in sicer v dnevih 28., 29. in 30. junija. Iz cele naše velike države bodo prišli nešteti častilci presv. Rešnjega Telesa, da se poklonijo Kristusu Kralju v Najsv. zakramentu. Vi boste posebej nastopili pri teh velikih slavnostih. To bodo sami prazniki za nas vse! Na te praznike se pa moramo pripraviti! Tudi vi! Kako pa? S tem, da molite, da bi ta kongres dosegel veliko uspehov, s tem, da pridno pristopate k sv. obhajilu in da ste vsako nedeljo in praznik pri sv. maši, da, če mogoče, tudi še med tednom.

Avgusta je bil svetovni evh. kongres v Juž. Ameriki; pri tem kongresu je bilo skupaj pri obhajilu 107.000 otrok, vsi lepo belo oblečeni. To je moral biti krasen prizor! Kar 300 duhovnikov je obhajalo te otroke. Kakšno veselje je moral imeti dobri Jezus! Ali hočete tudi vi napraviti ljubemu Jezusu kako veselje? Potem molite, da bi ta kongres dobro uspel!

Sv. popotnica na Veliki planini.

Bilo je med svetovno vojsko v noči na pepelnico sredo. O polnoči so se oglasili zvonovi vseh župnij pod kamniškimi planinami — kolikor jih ni še vojska vzela — ter oznanjali, da se je začel sveti postni čas.

Gospod župnik Luka je bil še pokonci, navado je imel, da je pričakal postni čas in zvonjenje s čuvanjem in z molitvijo. Z rožnim vencem v roki je korakal po sobi gor in dol in molil.

Cink ...

Na okno je priletel pesek, in kmalu nato je močno potrkalo na hišna vrata, znamenje, da potrebuje uboga duša njegove pomoči.

Šel je sam odpirat in v sobo je stopil širokopleči Gruntarjev Nace iz vasi.

»Kaj bo, Nace?«

»Gospod, danes pa nekaj važnega in resnega, skrivnost!«

»Pojdi no, Nace, v moji fari — pa skrivnost!«

»Ali poznate Franceta Ložarja, mojega svaka?«

»Kaj bi ga ne poznal, saj sem ga vendar jaz povezal v zakon s tvojo sestro! Pa, on je menda med pogrešanimi. Ko je prišel pred dvema leti ranjen domov, se je sicer zopet vrnil, pa potem je vsaka sled za njim izginila.«

STRICKOVA POSTA.

Rozika, Kamnik: Torej si tudi Ti začela z »Malo skrivnostjo!« Upam, da si napravila Jezusu že veliko veselja! Bog Te blagoslovi!

Slavica, Mekinje: Za božič si napravila Jezuščku »plašček« iz samih dobrih del-premagovanj! To je pa res lepo! Skoro me ima radovednost, da bi šel pogledat Tvoj plašček, naj Ti Jezušček ohrani za plačilo Tvojo belo obleko nedolžnosti!

Valči, Rodica: Ti bi bila tudi rada med nečakinjami? Hm, bomo videli, kako bo s Tvojo pridnostjo!

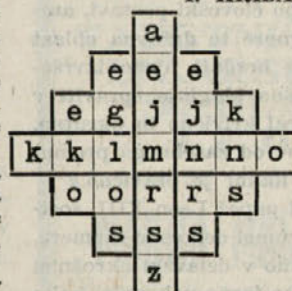
Jerca Chiba, Kamnik: Čisto pozabil sem, kaj si Ti napravila Jezusu za jaselce, morda si bila pridna kakor ona miška, o kateri pripoveduje zgornja pesmica? Naj Te Brezmadežna váruje in vodi!

Tonček, Mengeš: Hvala za poslano znamke, bodo za misijone!

Jožek, Moravče: Kaj, veriverico si ujel in bi jo rad daroval za misijone? Ali jo naj v pismu pošljemo? Najboljše bo, če jo kar sam neseš v misijone. — Pozdrav vsem!

Uganke.

I. KRIZALJKA.

1. Črka,
2. da okus hrani,
3. krstno ime
- 4.
5. velika voda,
6. žalost nad grehi
7. črka.

Sredi navzdol in sredi počez pove važno zadevo v novem letu.

II. Vprašanje:

Kdo je najmočnejši?

Rešite uganke, odgovorite na vprašanje, najboljši odgovor bo priobčen, nagrada izžrebana.

»Gospod, to je ravno tista skrivnost! France ni med pogrešanimi, ampak on se skriva v Kamniških planinah — «

Gospod Luka je odpiral oči in gledal začudeno in majal svojo sivo glavo.

»Veste, gospod, radi žene in otrok je to storil, da bi si ohranil življenje, šele danes Vam to zaupam, ker vem, da boste ohranili to skrivnost zase, kakor jo hraniva jaz in pa moj brat Janez.«

»Neverjetno, nemogoče«, je mrmral župnik sam pri sebi.

»Kje se skriva, vam natančno ne morem povedati, ker ne poznate planin tako kakor jaz. Če greste z Velike planine proti Ojstrici, se pride do več podzemeljskih jam. Pred leti je v eno teh jam padla Francetu ovca, na vrvi se je spustil v jamo in našel lepo in suho jamo, ki je jako primerna za bivališče. Proti mrazu je tako zavarošana, da v najhujši zimi ni posebnega mrzlo, pa tudi veter in sneg ne moreta blizu. Pod skalami je še več jam, ki so med seboj zvezane s hodniki, v eni teh jam je dobra pitna voda, ki kaplja iz skalovja, in blizu te jame je našel France tudi skriven izhod, ki je pa precej težaven in malo nevaren. V to jamo sva iz koč z Velike planine znosila vso opravo, tako da je čisto dobro preskrbljen naš France; tudi hrane in kurjave mu ne manjka, tam ga obiščeva

jaz ali moj brat vsakih štirinajst dni in mu prineseva, kar potrebuje. V zadnjem času se je celo preoblekel in prišel tudi malo v dolino, da, pred tednom je bil celo na Brezjah pri spovedi in pri sv. obhajilu. Ampak, zdaj je prišla nesreča nanj —

»Menda ga ja niso našli?«

»O ne, ampak ta teden, ko se je vrnil z Brezij, je nevarno zbolel, menda ima pljučnico, in bojim se, da ne bo prestal. Včeraj, ko sem bil pri njem, je govoril samo o smrti, zato pa ima samo eno veliko srčno željo: sv. popotnico bi rad še prejel.«

»Moj Bog, saj vidite, da sem star in slaboten, in da niti misliti ni, da bi mogel v snegu in ledu tja gori v Kamniške planine!«

»Tega tudi nisem mislil, pa smili se mi revež, sem pa prišel k vam, če bi vedeli pomagati.«

»Pa bi bili vendar poklicali mladega gospoda kaplana iz mesta, pa bi poklicali može iz vasi in —

»Ne, ne, gospod, skrivnost mora ostati tajna, če ne, bo uboga njegova žena in otroci, saj veste: podpora!«

»Moj Bog, moj Bog, kako naj pomagam? Ja, ali res ni mogoče priti do njega sedaj pozimi?«

»Le kakega otroka ali fantiča bi bilo mogoče spustiti po vrvi v jamo do njega, sva mislila z bratom Janezom —

»Kaj sta mislila?«

»Ko bi se dalo tako narediti, da bi Ložarjev sinček Jožek, ki je tudi ministrant tukaj v cerkvi, prinesel svojemu očetu popotnico, pa ne vem —

Župniku so se orosile oči. Začel je pre-mišljevati: ta strašna svetovna vojska nam je vzela že najboljše može in fante in uničila toliko družin in bo uničila ves narod, če ne bo kmalu prenehala. Ali je to pravična vojska? Iz ljubezni do družine, do žene in otrok je pobegnil! Ni prav storil France, prisegel je in prisego je treba držati, ali pa sploh ne priseči — pa, sedaj gre za njegovo smrt! Hm, v prvih časih krščanstva so tudi otroci prinašali popotnico umirajočim, zakaj ne bi Jožek prinesel popotnice svojemu očetu, jaz ne morem? Saj je fantek dober, priden in pobožen, pa še ministrira mi vsak dan tako lepo! Župnik se je odločil.

»Pa, Nace, otrok vendar ne bo mogel v tej zimi tja gori!«

»Gospod, z bratom sva se o vsem tem že domenila, on je močan kakor hrast, fantek se naj lepo obleče kot ministrant, da bo bolj vam podoben, potem ga bova dala v velik koš, ga zavila v odeje in moj brat Janez ga bo nesel tja gori v planine, Jo-

žek pa naj ima Najsvetejše okoli vratu kakor imate vi, če greste k bolnikom, pa prosim, povejte, če bi bilo tako prav.«

Župnik se je nasmehnil, dober se mu je zdel ta načrt. »Poslušaj, Nace, kako bomo napravili!« (Dalje prihodnjic.)

V. Čadež:

Svetoletno romanje

(Nadaljevanje.)

Stanovanjsko vprašanje v Rimu smo imeli že pred odhodom od doma rešeno; imeli smo določena stanovanja po privatnih hišah v bližini sv. Petra; treba jih je bilo torej le še poiskati. Potem, ko smo se utaborili, nas je prva pot vodila k sv. Petru, kamor vsakega romarja najbolj vleče srce. Tako nam je bilo dano, prvo pobožnost v večnem mestu opraviti v cerkvi, ki se dviga nad grobom prvaka apostolov. Krog desete ure namreč je bilo, ko smo prišli k sv. Petru in tam opravili daritev sv. maše oziroma bili pri njej navzoči.

Kakšen vtis napravi na človeka ta cerkev, ko jo prvokrat vidi? Ne morem o vseh soditi, meni se je godilo takole. Od zunanosti sem več pričakoval; poznajo se ji že precej stoletja, katera beleži v svoji zgodovini; vremenski neprilike so ji vtisnile pečat starosti. Tembolj sem bil začuden, ko sem vstopil v notranjščino, od katere zdaleka nisem toliko pričakoval. Tukaj pa se ti zdi, kakor da je cerkev bila pravkar dovršena; kar sveti se vse od marmorja; freske izgledajo, kakor bi bile od danes. In potem te velikanske dimenzije! Da si jih jasneje predstavljamo je najboljše primerjati jih z znanimi cerkvami. N. pr. mislimo si tri cerkve sv. Jožefa v Ljubljani po notranji velikosti eno za drugo: vse te tri cerkve bi lahko spravili znotraj v cerkev sv. Petra eno za drugo, in vendar je ta cerkev (kolikor vem), najdaljša v ljubljanski škofiji; cerkev sv. Petra namreč meri samo znotraj 187 m. Ali: lopa pred to cerkvijo je tako prostorna, da bi omenjeno cerkev sv. Jožefa po vsej dolžini lahko vanjo spravil in bi še ostalo par metrov. Ali: pojem o velikosti jabolka vrh kupole sv. Petra dobimo, če pomislimo, da gre vanj zlahka 15 ljudi, o čemur smo se na lastne oči prepričali. Tako velika pa ta cerkev zopet ni, kot je baje pripovedoval neki Mažar, ki je njeno velikost opisoval takole: samo večna luč je tako velika, da se cerkvenik po njej s čolnom v olju vozi, da jo more prižgati. Ta Mažar je bil pač preveč skregan z resnico, tako, da se da laž s prsti otipati; a moči številčk se ni mogoče ustav-

ljati in te govore o velikanski razsežnosti te največje cerkve na svetu. Vse skupaj se pa zopet zliva v krasno harmonijo, da strmiš in strmiš in se ne moreš nagledati.

Naj omenim še eno stvar, na katero smo postali pozorni takoj prvi dan in smo jo potem še nekajkrat opazovali. Glede dostojnosti ženske obleke imajo tam stroge pojme: prekratki rokavi so že vzrok, da ženska nima dostopa k sv. Petru; na to opozarja napis pred cerkvijo, na kojega praktično izvrševanje strogo pazijo. Večinoma je stal pred vhomod nekdo, ki je bil nalašč za to postavljen; in če je le prišla kaka Evina hčerka, ki se je prilagodila modernim nazorom o dostojnosti v obleki, jo je peljal dotični pred oni napis in ji potem kratkoma dopovedal, da mora vsaj za obisk sv. Petra zatajiti svoje nazore; kolikor časa tega ne stori, je cerkev zanj zaprta. Tako se je ta in ona morala vrniti in si preskrbeti dostojnejšo obleko, če je hotela pozdraviti sv. Petra. Podobne napise imajo menda tudi drugod po Italjanskem. V Rimu smo jih sami videli povsod, kamor smo prišli.

V tramvaju sem bil nekoč, ko se je zgodilo celo tole. Nekdo je — vroče je bilo precej — slekel gornji suknjič; ko je sprevodnik to opazil, je zahteval od njega, naj ga takoj zopet obleče. Nato sem nalašč opazoval, če bom kje koga videl brez suknjiča, pa se mi v celem Rimu ni posrečilo. In mislil sem si: pri nas smo v tem oziru vse preveč popustljivi nele glede žensk ampak tudi glede moških, ko so tam še glede moških tako natančni, da niti ne govorim o onih naših napol nagih, ki sem jih že parkrat srečal po kamniških planinah in ki se ti zde kakor kaki ubegli Indijanci. Gotovo je: tak skvarjen okus more prihajati le iz skvarjenega srca. Prid' zidar se les učit!

En teden smo imeli odločen za bivanje v Rimu; zato je bilo treba gledati, da se kratki čas kar najbolj izrabim. Prav bi nam bil prišel kak vodnik, ki bi mu bilo dobro znano, saj je Rim s svojimi 691.000 prebivalci (po štetju iz l. 1921) vendarle precej razsežno mesto; a ker takega vodnika — razen par malih izjem — ni bilo, smo bili sami svoji vodniki, pri čemur so nam izvrstno služili tiskani opisi Rima; tako smo videli menda pač vse najznamenitejše stvari, za nas Slovane oziroma Slovence bolj zanimive. Tako n. pr. nas je zanimala starodavna slika sv. Cirila v spodnji cerkvi sv. Klementa, katero pa nam je ondotni razlagalec šele na izrecno zahtevo pokazal.

Hranilnica in posojilnica v Kamniku

registrovana zadruga z neomejeno zavezo. — V lastni hiši ŠUTNA 22 (blizu postaje).

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najugodneje.

Jamstvo presega večkratni znesek vseh vlog.

Sečna nova leta 1935!

CILKA ZAJC strojno pletenje GROBLJE	BORŠTNAR ANG. gostilna JARŠE št. 45	JENČIČ M. zaloga piva in žgan. MENGEŠ	BERTONCELJ PAVEL valjčni mlin DOMŽALE	SRŠEN IVAN gradbeno podjetje DOMŽALE
KONČAN FRANC strojno ključavn. DOMŽALE	PORENT IVANKA trgovina JARŠE št. 41	ZALOKAR FRANC čevljarstvo MENGEŠ 41	VEHOVC trgovina in gostilna VIR	JANKO KOSMAČ modno krojaštvo ŠKERJANČEVO 6
JOS. SENICA trgovec DOMŽALE, MOSTE STRANJE MORAVČE	ŽLEBNIK IVAN preciz. urar mehanik DOMŽALE	JANEŽIČ JANEZ vrtnarstvo MENGEŠ	FRANC MAJDIČ valjčni mlin VIR, Dob pri Dom.	FR. GRADNIK trg. z meš. blagom RADOMLJE
FRANC KOSMAČ peči in štedilniki VEL. MENGEŠ	MÜLLER ANTON gostil. in trg. z vinom DOMŽALE - STOB	AVG. M. ŠUSTARŠIČ trg. in mizarstvo MENGEŠ	AUMAN JANKO izdel. in prodaj. voz. VIR	PIRŠ FRANC mlekarna RADOMLJE
JOSIP SMOLNIKAR splošno krojaštvo RODICA št. 45	AHCIN FRANC krojač DOMŽALE	FRANC MUSIČ mizar MENGEŠ	RIHTAR MIHAEL trgovina DOB	ŠRAJ MIHA RADOMLJE ŠMARCA
BIRTIČ gostilna RODICA št. 25	ALOJZ URBANIJA mizarstvo in pogreb. z. DOMŽALE	Pekarija KRALJ TRZIN	KMETIČ CIRIL trg. in meh. delavnica DOB	F. K. KAPLJA gostilna in trgovina RADOMLJE
MIHA VOJSKA kovač RODICA št. 26	BRESKVAR IVAN brivski in friz. salon DOMŽALE	STERGAR KAMNIK	JERETINA FR. mizarstvo BREZJE 31	MLEKARSKA ZADRUGA RADOMLJE
FRANC COTMAN mesar, podružnica RODICA št. 40	MARTIN MALI ličarstvo in tapet. DOMŽALE	IVAN SLABIČ valjčni mlin JARŠE - DOMŽALE	FRANC MERN trg. in gostilničar BREZJE 16.	HABJAN VINKO trg. in gostilničar DOMŽALE Ind. c. 12
KOŽELJ AVGUST trgovina RODICA št. 44	MARTIN A. šivilja RODICA	FLERIN FRANJO klobučarstvo DOMŽALE	MARTIN JANČAR pekarna MORAVČE	OSOLIN MIHAEL sedl. in trg. peska DOMŽALE
ANTON DIMNIK trgovina z meš. blag. DOMŽALE	KLEMENČIČ gostilna ZG. JARŠE	FLERIN LUDOVIK mesar DOMŽALE	LOJZE CERAR gostilničar in krojač MORAVČE	FR. PERČINLIČ elektr. podjetje DOMŽALE
Gostilna OREHEK Domžale, se priporoča za obilen poset	PETERLIN FRANC konces. tehnik PRESERJE	VIDALI FRANC trgovina in gostilna DOMŽALE	PETERC IVANA strojno pletenje MORAVČE	MISIJONSKA TISKARNA Domžale-Groblje
A. PRAPROTNIK trg. koles in motorjev DOMŽALE	IVAN MOČNIK sedlar in izdel. voz MENGEŠ	ZAJC & GRČAR splošno mizarstvo DOMŽALE, Kol. 82.	COTMAN LOJZE mesar MORAVČE	Blagoslovljeno novo leto 1935 želi vsem svojim dopisni- kom, bralcem, naroč- nikom, dobrotnikom in sploh vsem prijateljem NAŠ LIST
ZDRAVKO WEDLIN trg. z meš. blagom JARŠE	KOSMAČ FRANC pečarija MENGEŠ	IVAN KURALT valjčni mlin DOMŽALE	CIRIL GRILJ čevljar MORAVČE	
	SEVER FRANC kamnoseštvo V. MENGEŠ št. 5		KMETIJSKA ZADRUGA MORAVČE	